

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KARAYOLUYLA ULUSLARARASI YÜK VE YOLCU
TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI**

Bundan sonra” Akit Taraflar” olarak anılacak olan,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti,

Ülkeleri arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunmanın yanında piyasa ekonomisi çerçevesinde iki ülke arasında, üçüncü ülkelere/ülkelerden ve transit olarak gerçekleşen karayoluyla yük ve yolcu taşımacılığının geliştirilmesi arzusu ile,

Aşağıda belirtilen konularda anlaşmışlardır.

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Kapsam

1. Bu Anlaşma hükümleri, Akit Tarafların toprakları arasında ikili, toprakları üzerinden transit ve üçüncü ülkelere/ülkelerden karayolu ile uluslararası yük ve yolcu taşımacılığını gerçekleştiren taşımacılar ile bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde tanımlanan taşıtlara uygulanacaktır.

2. Bu Anlaşma, Akit Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Madde 2

Tanımlar

Bu Anlaşma'da yer alan;

1. “**Taşımacılık Operatörü**” terimi;

Taşımacılık operatörlüğü mesleğine ve piyasaya girişi düzenleyen ulusal mevzuat şartlarına uygun olarak ücret karşılığı veya kendi hesabına yolcu ve

eşya taşıyan, Akit Taraf topraklarından birinde kayıtlı herhangi bir gerçek veya tüzel kişi anlamındadır.

2. "**Taşıt**" terimi;

- Kendi başına bir motorlu araç veya bir römork veya bir yarı-römork araçlar kombinasyonu;
- Kendi özmal veya kiralama ya da leasing mukavelesi ile karayolu ile yük ve yolcu taşımacılığı için taşımacının emrindeki motorlu araç veya yukarıda belirtilen araç kombinasyonu anlamındadır.

3. "**Kayıt**" terimi; Yetkili bir idare tarafından aracın sahibini, teknik özelliklerini ve aracın kayıt numarasını gösteren bir tanıtım belgesinin verilmesidir. Bir araçlar kombinasyonu durumunda, izin belgesi verilmesinde veya izin belgesinden muaf tutulmada motorlu araç belirleyici faktördür.

4. "**Taşımacılık**" terimi; bir aracın boş veya dolu olarak yerleşik olunan ülke veya Akit Taraf topraklarında seyri anlamındadır.

5. "**Kabotaj**" terimi; Bir Akit Taraf topraklarında yerleşik taşımacı tarafından yük ve yolcunun diğer Akit Taraf toprakları içinde bu topraklarda belirlenmiş yükleme ve boşaltma noktaları arasında yapılan taşımacılık faaliyetleri anlamındadır.

6. "**Bir Akit Taraf Toprakları**" burada sırasıyla ile Türkiye Cumhuriyeti toprakları ve Kosova Cumhuriyeti toprakları anlamındadır.

7. "**Kendi Hesabına Taşımacılık**" :

Yolcu ve mal taşımacılığının, teşebbüsün kendi ticari/ekonomik faaliyetinden kaynaklanan nedenlerle veya çalışanlarını taşımak amacıyla yapılması ya da kar amaçlı olmayan bir kuruluş tarafından, kendi üyelerine sosyal hizmet sağlamak amacıyla aşağıdaki koşulları sağlayarak ücretsiz olarak taşımanın gerçekleştirilmesidir.

Taşımada kullanılan taşıtlar;

- Teşebbüse ya da kuruluşa ait olup, önceden yapılmış bir sözleşme ya da leasing aracılığıyla elde edilmiştir,
- Teşebbüsün ya da kuruluşun personeli olan bir sürücü tarafından kullanılır,
- Teşebbüsün ya da kuruluşun kendi malını veya personelini/üyelerini taşır.

8. "**İkili Taşımacılık**" : Akit Taraflardan birinin topraklarında başlayıp, diğer akit taraf topraklarında son bulan ve dolu veya boş taşıtlarla yapılan taşımacılıktır.

9. "**Transit Taşımacılık**": Akit Taraflardan birine ait taşıtların diğer Akit Taraf toprakları üzerinden geçerek ve bu topraklarda yükleme/boşaltma veya yolcu indirme/bindirme olmaksızın yapılan taşımacılıktır.

10. "**Üçüncü Ülke Taşımacılığı**": Akit Taraflardan birine ait taşıtlarla, diğer Akit Taraf topraklarından üçüncü bir ülkeye veya bunun aksi yönde yapılan taşımalarıdır.

11. "**Yerleşik Olunan Ülke**" : Taşımacının yerleşik olduğu ve aracın kayıt edildiği ülke anlamındadır.

12. "**Ev Sahibi Ülke**" : Taşımacının aracının kayıtlı olmadığı ve taşımacının yerleşik olmadığı ülkede faaliyet gösterdiği Akit Taraf toprakları anlamındadır.

13. "**Otobüs**"; Akit Taraflardan birinin topraklarında kayıtlı olan ve sürücü koltuğuna ek olarak sekiz (8) kişiden fazla yolcu taşımaya uygun olarak yapılmış ve tasarlanmış otobüs, otokar, midibus veya minibus türü motorlu araçlar ile bunlara takılarak çekilebilen motorsuz lastik tekerlekli araçlar anlamındadır.

14. "**Düzenli Yolcu Servisi**": Bir zaman tarifesine uygun olarak ve oturma biletlerinin ücretlendirildiği belirli bir güzergah üzerinde ikili ve transit yolcu taşınan bir hizmet anlamındadır. Yolcular önceden kararlaştırılan durak noktalarından hat krokisine göre alınıp bırakılır ve bu hizmet herkese açıktır, bununla birlikte bazı durumlarda rezervasyon gerektiren bir hizmettir.

Hizmet kim tarafından organize edilirse edilsin "düzenli yolcu servisi" terimi; diğer yolcu kategorilerinden ayrılan ve yukarıda belirtilen kriterlere uygun olduğu takdirde belirli yolcu kategorilerinin taşınmasını da kapsayan bir hizmettir. Bu servise "özel düzenli servis" denir.

15. "**Mekik Servis**": Önceden oluşturulmuş yolcu gruplarının, dışarı ve gidiş dönüş seyahatlerinde tek bir hareket noktasından alınıp tek bir varış noktasına taşınmasına denir. Dışarı seyahati yapan yolculardan oluşan her bir grup, sonraki bir seyahatte aynı hareket yerine geri getirilir. Hareket ve varış yeri sırasıyla seyahatin başladığı ve seyahatin sona erdiği ve çevre yerleşimi 50 km çapında olan yer anlamındadır.

Bir dizi mekik sefer içinde ilk dönüş seyahati ile son gidiş seyahati boş olarak yapılır.

Mekik servis tanımı bazı yolcuların dönüşlerinde diğer bir grupla birleşmeden veya varış yerine ilk gidiş ve başlangıç noktasına son dönüş seyahatinin boş yapılmasından etkilenmez. Bu tip mekik servise "ters mekik" denir.

Bir mekik servis, seyahat esnasında yemekli veya yemeksiz, gerekirse yolcuların varış noktasında en az %80'ine ikamet sağlarsa buna "ikametli mekik" denir.

16. "**Arızı Servis**": Ne düzenli yolcu taşımacılığı ne de mekik servis tanımına giren bir servis anlamındadır.

17. "**Kontrol Belgesi**": 15 inci maddeye göre oluşturulan Karma Komisyon tarafından teyit edilen ve üzerinde anlaşmaya varılmış forma uygun otobüsler ve yolcu otobüsleri için yolcu manifestosu anlamındadır.

BÖLÜM II

YOLCU TAŞIMACILIĞI

Madde 3

Düzenli Yolcu Servisleri

1. Otobüs ile yapılan düzenli yolcu servisleri hareket ve varış ülkesinin yetkili idareleri tarafından düzenlenen izin belgesi sistemine tabidir. Hareket ve varış ülkesi izin belgesine sahip olunması durumunda akit ülke topraklarından düzenli transit geçişleri için ayrı bir izin belgesi istenilmez.

2. İzin başvurusu, taşımacının yerleşik olduğu ülkenin yetkili idaresine yapılmalıdır. Eğer idare başvuruyu onaylarsa, izin diğer Akit Tarafın yetkili idaresine iletilir. Eğer taşımacı ile her hangi bir Akit Taraf taşımacısı arasında karşılıklı yapılmış bir Anlaşma yoksa, ikili düzenli servis için izin belgesi reddedilebilir.

15 inci maddeye göre oluşturulan Karma Komisyon, izin başvurularının alınmasına ve gerekli destekleyici belgelerin şekline karar verir.

3. İzin belgeleri Akit Tarafların yetkili idarelerinin onayından sonra karşılıklı olarak verilir.

Özel koşullar olmadıkça, bir İzin belgesi verme veya ret etme kararı bir ay içinde verilir.

4. Çalışma şartlarındaki değişiklikler ve servisin iptali bu maddenin 2 nci ve 3 üncü bentlerinde belirtilen kurallara göre kararlaştırılır.

Yolcu talebinin kaybolması halinde taşımacı izin belgesini veren yetkili idareye ve müşterilere üç hafta önceden bildirmek kaydıyla izin belgesinin iptalini isteyebilir.

Madde 4

Mekik Servisler

1. Otobüs ve otokarla konaklamalı veya konaklamasız olarak yapılan mekik servisler, kalkış, varış ve transit ülke yetkili idaresince verilen izin belgesi sistemine tabidir.

2. İzin belgesi başvurusu taşımacınının yerleşik olduğu ülkedeki yetkili idareye yapılır.

15 inci maddeye göre oluşturulan Karma Komisyon, Anlaşma şartları ve gerekli destekleyici belgeleri dikkate alarak izin belgesiyle ilgili başvuru usulü, şekli, belgelerin sayısı, içeriği ve onay şartlarına karar verir.

3. Karma Komisyon mekik servis için daha çok veya tamamen serbest bir rejim tesis edebilir.

Madde 5

Arızı Servisler

Arızı seferler izin belgesinden muaftır ve bir kontrol dokümanına tabidir. Kontrol dokümanının kullanım şartları ve içeriği 15 inci maddeye göre oluşturulan Karma Komisyon tarafından belirlenir.

Madde 6

Yolcu Taşımaları İçin Genel Hükümler

1. Taşımacılık İzin belgeleri adına belge düzenlenen taşımacıya ait olup, diğer taşımacılık operatörleri tarafından kullanılamaz ve devredilemez.

2. Kabotaj taşıması yasaktır. Bir taşımacının belirli bir grubu içeren yolcu manifestosuyla Akit Taraf topraklarına girerek, bu taşımacı tarafından belli bir noktaya götürülen aynı grup yolcunun yerel seyahati kabotaj taşımacılığı olarak addedilmez

3. Aşağıdaki taşımacılık kategorileri izin belgesi sisteminden muaftır:

3.1. Boş transit geçişler,

3.2. Kesin veya geçici ihracı yapılan geçici plakalı bir aracın boş olarak Akit Taraf topraklarına girişi veya bu topraklardan boş olarak transit geçişi,

3.3. Zarar görmüş veya bozulmuş bir aracın boş olarak taşınması,

3.4. Başka bir ülkede bozulmuş bir araç yerine gönderilen bir aracın yaptığı boş taşımalar ile daha önce bozulmuş olan aracın tamiratından sonra boş olarak dönüşü.

BÖLÜM III

YÜK TAŞIMACILIĞI

Madde 7 **İzin Belgesi Sistemi**

1. Taraflardan birinin topraklarında yerleşik taşımacıların;

- Üçüncü ülkelere/ülkelerden ve diğer Akit Taraf ülkesine boş giriş/dolu çıkış

şeklindeki yapacakları taşımalar geçiş belgesi sistemine tabiidir.

2. Kabotaj taşımalarına, sadece ev sahibi ülkenin özel yetki belgesi ile izin verilir.

Madde 8
Eşya Taşımaları İçin Genel Hükümler

1. Taşımacılık İzin belgeleri adına belge düzenlenen taşımacıya ait olup diğer taşımacılar tarafından kullanılamaz ve devredilemez.
2. Bir taşımacının Akit Taraf topraklarına girdikten sonra gümrük beyannamesindeki boşaltma gümrüğünü değiştirerek henüz millileşmemiş bir malı, Akit Taraf ülkesindeki başka bir boşaltma gümrüğüne taşımasına devam etmesi, kabotaj taşımacılığı olarak addedilmez
3. 7 inci maddede belirtilenlerin dışındaki ikili ve transit taşımacılık faaliyetleri izin belgesinden muaftır.

Madde 9
İzin Belgesi Koşulları

1. Her yıl iki Akit Tarafın yetkili idareleri gerekli izin belgeleri için kararlaştırılan sayıda izin belgesi teati edeceklerdir.
2. İzin belgeleri yerleşik taşımacıya yetkili idare veya onun yetkilendirdiği bir kamu organı tarafından verilir.
3. Karma Komisyon tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bu anlaşma kapsamında verilen izin belgeleri bir taşıtın sadece bir seferlik (giriş-çıkış) seyahati için kullanılır ve geçerli olur.
4. İzin belgeleri takip eden takvim yılının 31 Ocak tarihine kadar geçerlidir. Kombine araçlar için izin belgesinin verilmesinde veya geçiş muafiyetinde motorlu taşıt esas alınır.
5. 15 inci maddeye göre oluşturulan Karma Komisyon 7. Maddeye uygun olarak izin belgeleri ile ilgili başvuru usulü, şekli, belgelerin sayısı, içeriği ve onay şartlarına karar verir.

BÖLÜM IV GENEL HÜKÜMLER

Madde 10 Vergi Hükümleri

1. Araçların sürülebilmesi ve motorlu taşıtların çalışması amacıyla imalatçı firma tarafından üretilen normal deposundaki yakıtın yanı sıra yağlar ve yedek parçalar, ilgili gümrük mevzuatına taşımacılık operatörünün uyması şartıyla ev sahibi ülkenin topraklarındaki tüm ithal vergilerinden muaftır.
2. Bu Anlaşma şartları altında yapılan taşımacılık, ev sahibi ülkedeki karayolu şebekesi ve köprülerin kullanımı için alınan harç ve ücretlere tabidir.
3. Ev sahibi ülke, karşılıklılık ilkesi gereğince, diğer akit tarafın taşıtlarına, kendi ülkesinde yerleşik olan taşıtlardan karayolu şebekesi ve köprülerin kullanımı için alınandan daha yüksek bir yol kullanım ücreti ve vergi uygulayamaz.

Madde 11 Ağırlık ve Boyutlar

1. Araçların izin verilen maksimum ağırlık, dingil ağırlığı ve boyutları ev sahibi ülkede yürürlükte olan mevzuat ve ilgili belgelerde belirtilen üst sınırları aşamaz.
2. Akit Taraf topraklarında gerçekleştirilen taşımalarda; taşıtların yüklü ağırlık ve boyutlarının üst sınırlarını aşması halinde Akit Tarafların milli mevzuatındaki yaptırımlar uygulanır. Ancak, yükün teknik olarak bölünememesi nedeniyle ağırlık ve boyut bakımından konulmuş sınırları aşması halinde ise ev sahibi ülkeden önceden izin alınması esastır.

Madde 12 Teçhizat ve Diğer Özellikler

1. Bozulabilir veya tehlikeli yük taşıyan araçlar, ilgili uluslararası anlaşmalardaki yükümlülüklerle uygun olarak teçhiz edilir.

2. Araçlarda personelin sürüş ve dinlenme sürelerini takip için kullanılan teçhizat ilgili uluslararası anlaşmalardaki hükümlere uygun olur.

3. Bu Anlaşma çerçevesinde, Akit Taraflar güvenlik ve çevre standartlarına uyan araç kullanımını teşvik ederler.

Madde 13 **Kontrol**

Bu Anlaşma kapsamında yapılacak taşımalarda taşımacılar, gerekli belgeleri seyahat süresince taşıtta bulundurur ve kontrol görevlilerince istenildiğinde gösterirler.

Madde 14 **Taşımacıların Yükümlülükleri ve Cezalar**

1. Taşımacılar, ev sahibi ülke topraklarında iken bu ülkelerde geçerli trafik kuralları, gümrük düzenlemeleri ve diğer koşullar ile varsa kısıtlamalar ve ulusal mevzuattan ve diğer ikili anlaşmalar yanında bu Anlaşmadan ve iki Tarafın Akit Taraf olduğu çok taraflı Anlaşmalardan doğan yükümlülüklerle uyarlar.

2. Yerleşik bulunulan ülkedeki yetkili idareler, ev sahibi ülke topraklarında ciddi ve defalarca ihlal yapılması durumunda ve ev sahibi ülkenin talebiyle aşağıdaki idari tedbirleri alabilirler;

- İhtar vermek,
- İhlalin yapıldığı Akit Taraf topraklarına geçişi yasaklamak,

3. Gerektiğinde, ev sahibi ülkenin yetkili idaresi, ihlali yapan taşıtın yerleşik olduğu ülkedeki idarece karar alınana kadar ihlali yapan taşımacınının geçici olarak kendi topraklarına girişini yasaklayabilir.

Akit Taraflar karşılıklı olarak alınan kararları birbirilerine bildirirler.

Madde 15

İşbirliği ve Karma Komisyon

1- Akit Tarafların yetkili idareleri bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ve uygulanması için gerekli adımları atarlar ve birbirlerine gerekli yararlı bilgileri iletirler. Yetkili idareler bu Anlaşmanın uygulanmasını etkileyecek ulusal mevzuat değişikliğini karşılıklı olarak birbirlerine bildirirler.

Yetkili idareler bu Anlaşmanın yürütülmesinde birbirlerine karşılıklı olarak yardımcı olurlar.

2- Akit Taraflarca bu Anlaşmanın yürütülmesi ve uygulanması konusunda görevli ve yetkili her iki tarafın temsilcilerinden müteşekkil bir Karma Komisyon oluşturulur.

Karma Komisyon, bu Anlaşmanın yürütülmesi ve uygulanmasının yanı sıra, karayolu taşımacılığı alanında Akit Taraflar arasındaki bütün sorunların görüşülmesinden ve çözümlenmesine çalışmaktan sorumludur.

BÖLÜM V

SON HÜKÜMLER

Madde 16

Yetkili Makamlar

Bu Anlaşmaya göre yetkili makamlar aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Cumhuriyeti adına – Ulaştırma Bakanlığı
- Kosova Cumhuriyeti adına – Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı

Madde 17
Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi ve Süresi

1- Bu Anlaşma, Akit Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile ilgili kendi anayasal sürecin yerine getirildiğinin diğer Akit Tarafa bildirilmesi ile ikinci bildirim diplomatik kanallar aracılığıyla alınmasından 30 gün sonra yürürlüğe girer.

2- Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin yazılı bir fesih bildiri olmadığı sürece yürürlükte kalır. Bu Anlaşma fesih bildiriminden diğer Akit Taraf ülkesine diplomatik yollardan bildirilmesinden ve fesih bildiriminden alınmasından 6 ay sonra sona erer.

3- Bu Anlaşma, her biri aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Arnavutça ve İngilizce olmak üzere, her biri orijinal ikişer nüsha halinde 20 Mayıs 2010 tarihinde Ankara'da Akit Taraflarca imzalanmıştır. İhtilaf vukuunda İngilizce nüshalar geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

KOSOVA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

Fatmir LİMAJ
Ulaştırma ve Haberleşme Bakanı